

Da lød der høje Klager over, at vi vilde lægge en død Haand paa Børsen, o. s. v. Men, som sagt, der har ikke lydt tilsvarende Klager overfor den sidste Forhøjelse, og Omsætningen har heller aldrig antaget saa kolossale Dimensioner som netop nu efter den. Jeg har tværtimod faaet den Opfattelse, at denne Forhøjelse af Stempelskatten har været relativt ligegyldig med Hensyn til den Omsætning, der har fundet Sted. Det er helt andre Momenter, der er bestemmende. Det er saa store Spring, man bevæger sig i, saa uhyre Værdier, der omsættes, saa kolossale Forhaabninger, de Mennesker, der spiller paa Børsen, nærer til deres Fortjeneste, at den forholdsvis ringe Stempelafgift efter min Opfattelse ikke spiller nogen Rolle. Og jeg synes, Tallene bekræfter det.

Overfor mit Ønske om eventuelt at faa nogen Forøgelse af Merindtægtsskatten i Forbindelse med en midlertidig delvis Forhøjelse af den almindelige Indkomst- og Formueskat advarede den højtærede Finansminister mig mod i alt for høj Grad at basere Statens Indtægter paa Formue- og Indkomstskatten. I al Almindelighed indrømmer jeg — og der har for øvrigt været den Tid, da jeg maatte døje mange haarde Ord derfor fra den højtærede Minister —, at man ikke kan basere Statens Indtægter udelukkende paa de direkte Skatter, man maa ogsaa have indirekte Skatter, kun maa man med Hensyn til de indirekte Skatter indrette sig saaledes, at de kun rammer Luksusforbruget og ikke de egentlige Nødvendighedsartikler. (*Finansministeren* [Brandes]: Det har jeg ikke sagt noget om!) Den højtærede Minister erindrer nok den Forhandling, der i sin Tid fandt Sted. Men længere hen i sin Tale sagde Ministeren, at under den nuværende Situation, saa længe Krigen varede, kunde der ikke være Tale om nogen Forhøjelse af den indirekte Beskatning. Ergo, hvis man skal forøge Statens Indtægter under Krigen, maa man efter Ministerens Mening rekurrere til den direkte Beskatning og til den Børsstempelskat, som Ministeren har lyst i Kuld og Køn. Og dér er det, jeg mener, at det er i højeste Grad af Vigtighed, at vi søger at udnytte den overordentlig gunstige Konjunktur, som nu gaar over Landet, og som netop giver sig Udtryk i at skabe uhyre Indtægter og en stærk Forøgelse af mange enkelte Personers Formue. Det er af den yderste Vigtighed for Fremtidens Skyld, at vi udnytter denne Konjunktur, medens den er der, at vi tager Pengene, hvor de er, og hvor de særlig godt kan undværes.

Jeg er ikke enig med den højtærede Minister i, at vi med en vis Sindsro kan se hen til en yderligere Forøgelse af vor Statsgæld. Selv om den kommer op til 600 Mill. Kroner, gjorde det ikke saa meget, sagde Ministeren, thi vi havde forøget vor Nationalformue til 14 Milliarder. Jeg havde troet, at den højtærede Finansminister var alt for kritisk til at lægge saa stor Vægt paa disse Beregninger af Nationalformuen, de er nemlig noget af det mest usikre og det mest flydende, der findes i Verden. De beror for en meget stor Del paa Konjunkturerne. Jeg ved ikke, hvor meget Hensyn der er taget dertil ved Angivelsen: 14 Milliarder, men skal man opgøre dette, lad mig sige, bogholdermæssigt i Øjeblikket, maa man tage Hensyn til den kolossale Opsvulmen af alle Værdier. Og jeg maa sige, at hvis det er 14 Milliarder nu, tror jeg, at det vil være et Tal uhyre langt under de 14 Milliarder, naar Krigen er afsluttet. Men jeg har ialt Fald ment, at naar vi staar overfor ordinære Renter og Afdrag paa den Gæld, vi har, med et Beløb paa 23 Millioner aarlig, kan vi ikke godt taale at komme højere op. Vi maa nemlig huske paa, at det ikke alene er de ekstraordinære Skatter, der svinder med Krigen, og som vi kommer til at undvære, naar Krigen en Gang er endt, Skatter som Merindtægtsskatten eller som den midlertidige Forhøjelse af Børsskatten, men der er ogsaa adskillige af de ordinære Skatter, der da ikke vil give det samme som tidligere. Formue- og Indkomstskatten vil saaledes efter Krigen ikke give et nær saa stort Beløb som nu, naar de kolossale Krigsindtægter og den mægtige Forøgelse af Formuerne som Følge af Krigen hører op. Vi kommer da ned paa lavere Statsindtægter, og Forholdene i Overgangstiden fra Krigstilstanden til Fredstilstanden vil medføre ekstraordinære Statsudgifter paa mange Maader, uden at vi er i Stand til paa samme Maade som nu at kunne øse af ekstraordinære Indtægtskilder for Staten. Derfor gentager jeg endnu en Gang, at det er af yderste Vigtighed, at vi udnytter de nuværende rige Skattekilder, medens de er der, at vi tager Pengene dér, hvor de ophobes som Følge af Krigsforholdene, og hvor der er en hidtil aldrig set Overflod og Luksus til Stede.

Ministeren afviste bestemt enhver indirekte Beskatning under Krigsforholdene. Saa principfast vilde jeg ikke være. Der er nogle af de indirekte Skatter, som jeg synes, man i og for sig godt kunde forsvare at forhøje under Krigen. Det, man ikke kan forsvare, er en indirekte Beskatning, der rammer Nødvendighedsartikler eller paavirker det almindelige For-